24րդ ՏԱՐԻ — ՈՒՐԲԱԹ 12 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1893 — ԹԻՒ 634

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀՐՆՆԻՍ ՇԱՀՆԱԶԱՐ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ՂԱԼԱԹԻԱ, ԷՍԿԻ ՓԱՆՔ ՕՍՄԱՆԻ
Խմբագրության ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն առ չի դարձուիր

Bureaux du Journal «HAÏRÉNIK»
Salata, ancien local de la Banque Imp. Ottomane

10 ՓԱՐԱՑ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ համար ..... 300 Թիւ. 75 դրշ. Մէկ ամիս
» » ..... 150 » 40 » »
Գաւառամերձ ..... 300 » 100 » »
» ..... 150 » 50 » »
» ..... 75 » 25 » »
Օտար երկրաց ..... 300 » 25 ֆրանգ
Թղթատարի ծախքը խմբագրութեան վրայ
(Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կընդունուի 100 դրշ.ի տեղ 115 դրշ.)։

غلطه ده اسکی بانق عثمانیه
عموماً سی‌ه‌زغ «خبر» نشریه‌سی

10 ՓԱՐԱՑ

ՎԱՐԺՈՒՀԻ ՄԸ

Անցած են — յուսանք թէ անդարձ անցած — այն ժամանակներն ուր գաւառները կը կարծէին թէ մեծ չնորհ մը կ'ընէին մեկուն եթէ ուսուցչութեան պաշտօն տային ազնոր քաղաքի մը, գիւղի մը մէջ։ Հիմա գաւառացիներն են որ աղերսարկու կ'ըլլան ու կը փնտռեն ո՛և է զոհողութիւն ընելով, մինչեւ իսկ անձնասիրութիւններն ալ մատաղ կ'ընեն. սակայն երկար ատեն ցոյց տրուած արհամարհանքի պատիժը կը կրեն չգտնելով իրենց փափաքած ուսուցիչները. պիտի սորվին թէ գետնէն վարժապետ չբուսնիր։

Եւ հիմա որ կրթական պաշտօնեաները բարոյական մեծ դիրք մը ունին գաւառացիներուն աչքին առջեւ, ի՞նչ ընթացք պէտք է բռնեն։ Մինչեւ միայն բան սորվցնելո՞ւ պիտի աչխատին թէ իրենց վարքովն ու բարքովը օրինակ պիտի հանդիսանան բարեկրթութեան, քաղաքավարութեան և ուրիշ աչխարհիկ առաքինութեանց որք չատ չեն ուռճացած կարդ մը գաւառներու մէջ։

Մօտակայ գաւառէ մը մեզ հասած տեղեկութիւնները, ցաւալի տպաւորութիւն մը կ'ընեն մեր վրայ. գաւառացի աչակերտները են հիմա որ եղեր իրենց կրթիչներուն օրինակ կուտան բարեկրթութեան, ազնուութեան, աչխատասիրութեան։ Ձենք գիտեր թէ ուրիշ կողմեր ալ մեր ուսուցիչները, մանաւանդ վարժուհիները այնքան յաւակնո՞տ են որքան մեզ նչանակուածները։

Նմուչ մը վարժուհիի բարեիրթութենէն, ճիշդ ինչպես մեզ ղրկած են օրինակը.

«Աղնուուհի վարժուհին կռնակը «աչակերտուհիներուն դարձուցած, «իր կուրծքը աթոռին յենարանին «կրթնցուցած, կ'օրօրուի. դասը «արդէն վաղուց աւարտած է, քա«ռորդ ժամ մը իսկ չատ հեռու «լով, ո՞ր մնաց մէկ ժամը։ Ա,յս «միջոցին այդ «կոչտ» համարուած «գաւառացի աղջիկներն են որ փոքր «ինչ կրթութիւն ցոյց կուտան, «յարգանքի ձեւեր կ'ընեն, և կար«ծես թէ ամօթխած ժպիտով մը «ներողութիւն կը խնդրեն իրենց «անզգայ վարժուհիին անտարբե«րութեան վրայ։ Խե՜ղճ վարժու«հին կը կարծէ թէ իրաւունք ունի «ամէն անհեթեթութիւն ընել իր «սանուհիներուն առջեւ, որովհետեւ «ինք Պոլսեցի է, սանուհիները գա«ւառացի են, բան չեն հասկնար»։

Այս տխուր արձագանգները գաւառէ գաւառ տարածուելով, բերնէ բերան, երկիւղ մը կ'ազդեն գաւառացիներուն, իրենց զաւակները—մանաւանդ աղջիկները—չյանձնելու այնպիսի ուսուցիչներու որք ոչ թէ նոր բան մը պիտի ուսուցնեն անոնց կրթութեանը վրայ այլ բան մը և չատ բան պիտի պակսեցնեն։

Չկարծուի սակայն թէ բոլոր վարժուհիները մեկ ջրով կը լուանան նոյն իսկ մեր ակնարկած գաւառին միւս վարժուհիներուն համար կը գրեն թէ «իրենց պարզութիւնովը «կը չանան քաջալերել գաւառացին «պարզասիրութիւնն եւ իրենց բար«քերովը հետզհետէ կը փոփոխեն «գաւառացիին անտաչութիւնները։ «բայց քիչ են ատոնք։» Բայց ի՞նչ օգուտ, մէկ անկիրթը ամէնուն անուշը կ'ուբե։ Բոլոր ուսուցիչներուն և ուսուցչուհիներուն մէջ համերաչխութիւն կայ, մանաւանդ գաւառներուն մէջ։ Գետրոսը, Մարիամը չէ որ վարժապետ կամ վարժուհի են հոն, այլ անհատն է որ կը ներկայացնէ ուսուցչութիւնը, և իր վրայ տուած գէշ գաղափարը կը ջնասէ ամբողջ ուսուցչութեան վարկին։

Ուսման հետ բարքերն ալ կը փոխուին, կրթութեան գաղափարներն ալ միասին. վարժապետներն ու վարժուհիները իրաւունէ դասսիարակներ են գաւառները և գիւղերուն տան բարքերը պիտի փոխէ։ Ինչ որ տեսնէ աչակերտը պոլսէն եկողին վրայ, զայն կ'օրինակէ։ այս գիտնալու չե՞ն կրթական գործին ամէն աչխատողները։

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԻԶՆԵՐՈՒ ՇԱՐԺՈՒՄԸ

Իզմիրէն կը գրեն մեզ թէ կարապետ էֆէնտի Պալապանեան, որ մէկ քանի տարիէ ի վեր Իզմիրի մէջ կը վարէ Մանկապարտէզ մը որուն յաջողութիւնն ու գոհացած ընդունելութիւնը թէ՛ տեսչին ու թէ Իզմիրի հասարակութեան պատասխաներ են միանգամայն, Իզմիրի մօտ Քորտէլիօ գիւղին մէջ մանկապարտէզ մը պիտի բանայ եւ այս առթիւ հրապարակաւ կոչում ըրած է տեղացիներուն։

Ամէն մասուցում խնդրանքի մը կը համապատասխանէ։ Վստահ ենք որ Քորտէլիօի հասարակութիւնը ըմբռնած է մանկապարտէզի կարեւորութիւնը եւ այնչափ կը սիրէ իր զաւակները որ չուզեր անոնց տուներու մէջ խամրիլը կամ փողոցներու մէջ թափառիլը, ուստի կը պատանք առաջադրեալ մանկապարտէզին բացման յուրին եւ գտնելիք լաւ ընդունելութեան։

ՄԱՂՆԻՍԱՑԻ ՀՈՒՆԶԸ

Մաղնիսայէն կը գրեն մեզ.

Փառք Աստուծոյ որ այս տարի ալ նեղութիւն չունեցանք ցրտին կողմէն. մեր ցրտերը, մեր դրամով, 30-35 կ'արժէ հոս։ Դարին, բակլան, խոզկաղինը եւ լուբիան, բամպակն ու սուսամը լաւ գնորով ծախուեցան։ Սակայն չմռիչը, որ մեր քաղքին արտադրութեան գլխաւորն է քանակութեան կողմէ (10 միլիոն օխայի չափ կը հաչուուի) սարսափելի անկումի մէջ է դեռ։ Չամիչին փարայ չընելը չատ վնասեց Մաղնիսացիին, սանկ որ հիմա չատ մը այգեգործներ ու այգեպաններ նիւթական զէշ վիճակի մը ենթակայ եղած են։ Երկրագործական պանքան չկրսաւ դրամ տարտղնել մշակին եւ այգեպանին։

Մանրուքի կողմէն նեղութիւն չունինք, բայց մչճիանիա նուազ է. մէկ օսմանեան ոսկի եթէ մէճիտ ընել ուզէ մէկը, պէտք է որ 6-7 մէթալիք գուլա տայ ունեցողին, եթէ ոչ, չկայ։ Հոս օսմանեան ոսկին 178 գրուշ, անգլիականը 196 գրուշ, ֆրանսականը 156 գրուշ, մէճիտը 33 գրուշ եւ տասնոց մէթալիքը 17,5 փարայ կ'արժէն։

Մեր այգեգործութեան վրայ պզտիկ գաղափար մը տամ։ Այսպէս այգեգործութիւն ըսելով կը հասկնանք երկրագործութեան պէս չհասկցած գործ մը. ուրիշ տեղերու պէս մեր այգիները միայն մեր տուներուն պէտքերուն չեն ծառայեր, այլ եւ մեր քաղքին։ Անոնք որ 20 տրամաւոր եւ կամ աւելի ունին, ամբողջ ամառը հոն կ'անցընեն, իրենք ալ, ընտանիքով ալ կ'ապրսատին, բանւոր ալ կ'ունենան։ Մեր քաղքին 40%ը մեծ քանակութեամբ չամիչ կ'արտադրէ։

ՆԱՄԱԿ ԲԱՐԻՁԷՆ

ԲԱՐԻՁ, 17 Նոյեմբեր

Ամիս մը պէտք է տակաւին որպէս զի Բարիզ գտնուի, զուարճութեանց տեսակէտով, իր գեղեցկագոյն եղանակին մէջ։ Ամիսէ մը ամէն ճոխ ու փարթամ ընտանիքները, մեծամեծ անձնատուրութիւնները, ամէն անոնք որ անուն մը ունին, տեղ մը կը բռնեն՝ աւելի կամ նուազ կարեւոր՝ այս ահագին հրապարակին վրայ, պիտի բանան իրենց սրահներուն դռները ու բախտաւորներու բազմութիւնը պիտի զուարճանայ, ուրախանայ, յափրանայ ընդունելութեանց, ճաչկերոյթներու, հանդէսներու, թատրոններու, պարերու անընդմիջելի չարքին մէջ որ պիտի երկարի մինչեւ յառաջիկայ ապրիլեան երկրորդ եռամսեակը։ Դիզզեդիկ արկինքներ, անուչխի օրիորդներ, ազնիւ երիտասարդներ ամենքը պիտի տան իրենք զիրենք զբօսանքին, գիչերը ցերեկին խառնելով, վատնելով մեծ գումարներ ու վրայ տալով, վազանցուկ երջանկութեան մը համար, նոյն իսկ իրենց առողջութիւնը։ Բայց երանի՜ իրենց։ Այս հըրապուրիչ ամբոխը դէթ պիտի ուննայ ղուարթ ձմեռ մը եւ ի՞նչ պէտք է աւելի . . .

Ամիս մը պէտք է նոյնպէս, որպէս զի Բարիզ գտնուի, իր բնակիչներուն մէկ չատ կարեւոր մասին համար գոնէ, ցաւերու, թչուառութեանց, տառապանաց ու զրկանքներու աւենատուր ու ամենազգիր եղանակին մէջ։ Այդ դժբախտ վիճակը որ պիտի տեւէ ամբողջ ձմեռն ի բուն, քով քովի պիտի մնայ ու սատկանայ այդ խրճխտ ու անպատկառ զեղխութեան հետ որ աւելի պիտի գրգռէ իր տանջանքները։ Ցուրտ ու ձիւնոտ գիչերները երբ ումանք ծաղկազարդ, լուսաւոր, ոսկեզօծ սրահներու մէջ պիտի թաթխուին համակ հեչտութեանց ու ամէն տեսակ գոհունակութեանց մէջ, անդին ուրիչներ անօթի, ծարաւ, անպատսպար պիտի աքան, չարչարուին ու մեռնին։

Անցեալները քաղաքակրթութիւնը այլ եւ այլ թաղերու մէջ ծանուցումներու միջոցաւ կը հրաւիրէր փափաքողները ներկայանալ որոշեալ ժամանակին՝ ձմեռուան աչխատութեանց համար արձանագրուելու։ Ձմեռուան աչխատութիւնները գիտէ՞ք ինչ են. գիչեր կամ ցերեկ, վերցընել փողոցին տիղմը, մաքրել հրապարակները ու ճամբաները, ժողվել ձիւնը, ապել ևն։ Եւ այս աչխատութիւնը ժամը կը բերէ միայն երեսունըհինգ սանթիմ, այսինքն 60-65 փարա։ Ու թաղապետութեանց դռները այդ օրէն ի վեր կը խըրտնուին բազմութիւնները անճոռնի, այլանդակ մարդերու, ամենքն ալ տգեղ, տգեղ, պատառած հագուստներով, որոց մէջէն դուրս կը ցատքէ ոտքերնին, թեւերնին կամ ուսերնին։ Ի՜նչ ասկալի արտայայտութիւն ունի դէմքերնին. ամանց քով թչուառութիւնը յառաջ կը բերէ կիրք, զայրոյթ ու այս կարելի է տեսնել իրենց աչքին մէջ. ամանք յուսահատ կըած են իրենց գլուխը, ուսը անբախտութեան բեռին տակ. ամանք, յամառ, կը յուսան տակաւին, կ'ուզեն աչխատիլ ու օգտակար ըլլալ իրենց ծնողքին, իրենց ընտանիքին. վերջապէս այդ խուռն բազմութիւնը եռուզեռուն է ամէն տեսակ ցաւերու, ախտերու, տեսակ տեսակ զգացմանց, յուսաթրեկութեանց, դառն ախտերու, արդար քէններու, աննըրելի վրէժներու։

Ի՞նչ է այս մարդերուն թիւը։ Ո՞վ գիտէ։ Անցեալ հոկտեմբերի մէջ միայն Բարիզի մէջ իրր դատարկաչրջիկ բանտարկուածներուն թիւն էր 1239 հոգի։ Խեղճ մարդիկ. իրենց չանցանքը, նոյն իսկ ըստ օրինի, ապրուստի որոչ միջոց մը չունենալնին է, եւ օրէնքը զիրենք կը մրոտէ **vagabond** բառը թըք ելով երեսնուն։ կ'արգիլէ, կը բանտարկէ զանոնք իրր վատ չարագործներ, մինչեւ որ պետն այն թաղին ուր ծնած են այդ թչուառները զայ պահանջէ զանոնք ու աղատէ. բայց ո՜րքան հազուագիւտ է ողորմաբեր այդ արարքը։

Մօտաւորապէս ինը տարի առաջ երբ կը բնակէի Գասթիէ-Լաթէն, ամէն առաւօտ, ձմեռները, ականատես կ'ըլլայի գրեթէ միեւնոյն հոծ բազմութեան, աղքատ, գաւառացի, հիւանդ, խեղճուկրակ մարդոց նախամաճիկին։

Այժմու Սօրպոնի հրաչալի չէնքին տեղ կային կէս-աւերակ տուներ, խոնաւ նրթներ, պանդոկներ ամենքն ալ տեւցած ժամանակէն, ձիւնէն, անձրեւէն, ամենքն ալ հինաւուրց ճարտարապետութեան մը խղճալի բեկորները, ամենքն ալ աղտոտ ու զարչելի, եւ որոց մէջ կը բնակէին մարդկային արարածներ որպիսին դժուար է երեւակայել, զզուելի իրր բարք, իրր վարք, իրր սովորոյթ, իրր արհեստ։

Հոն անոնց մօտ աղքատասէր մի քանի տիկիններ հաստատած էին նեղ ու երկայն, պարզ, մաքուր սրահ մը որու վրայ գրուած էին սա երեք բառերը **Bouchée de pain** (հացի պատառ)։ Առաւօտ եւ երեկոյ ճչմարիտ չքաւորներ հոն կ'երթային ուտելու հաց, որքան որ կը ներէր իրենց քաղցը, ու խմելու ջուր, որքան որ կը պահանջէր իրենց ծարաւը։ Հաստատութեան օրէնքները չէին ներեր դուրս տանիլ եւ ոչ իսկ հացի փշրանք մը. հոն ուտել ու հոն խմել, ահա եղած ողորմաբերութիւնը, որուս կարեւորութիւնը, ինչպէս հեչտ է ենթադրել. մեծ է ու չատ մեծ։

Կարելի չէ ինծի բացատրել զոյով այն տխուր ազդեցութիւնը զոր կը ձգէր վրաս ամէն առաւօտեան այդ սոսկալի տեսքը. ամէն կողմէ հոն կուգային հարիւրներով մարդիկ, ծեր, տղայ, երիտասարդ, այր կամ կին, ամէն անոնք որոց անօթութիւնը կը պատռէ, կը չարչարէ ստամոքսը։ Այդ հոծ բազմութիւնը, հովին, ձիւնին, դողալով, մսելով, կը սպասէր ոչխարի նման անձայն, հնուս եւ համբերատար, իւրաքանչիւրը իր կարգին հացի պատառը ուտելու համար։ Քանըհինգը, երեսունը միատեղ կը մանէին մէկ դռնէն ու երեք չորս վայրկեանէն դուրս կ'ելլէին միւս դռնէն, ու իրենց կը յաջորդէին ուրիշներ։ Եւ այս պէս ժամերով անդադար, մէկ կողմէն կը լցուէր ու միւսէն կը պարպուէր հաստատութեանց թերեւս ամենէն սուրբը, ամենէն մարդասիրականը։ Ինչ եղաւ այդ չէնքը, չեմ գիտեր։ Այնուհետեւ մարդասէր օրտեր կը մտածեն ու կը գործադրեն ինչ որ պէտք է ամբողջու համար ճչմարիտ աղքատները, հիւանդները, անանկները որոց թիւը սակաւն, նոյն իսկ այսօր, առած է ամենամեծ համեմատութիւնը քաղաքներուն ամենէն հարուստին մէջն անգամ... Ու ձմեռը կուգայ, ցուրտը սկսած է չատանց, ձիւնի այսօր մի քանի հատիկներ թափթփեցան, ուռնեւորները ուրախ են ու խնդութեամբ կ'ողջունեն վերահաս եղանակը, ուռները կը սպասեն տարեզլխին, կը պատրաստեն հանդէսներ, խնջոյքներ ու զուարճութիւններ։ Երանի՜ անոնց...

Ե. ՄԵՆԻԿ

ԳԻՏԱԿԱՆ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԿՐԱԿՈ ՀԱ ՄԱՒՐԻՆ ԱՄԷՆ ԲԱՆ

Տուներու խեչերանքներու, ուլտուքներու չնչումը Եւրոպայի մէջ հիմա ամէն տեղ քաղաքապետութեանց հոգածութեան առարկայ եղած է։ Անգլիոյ մէջ արդէն այս մասին փորձեր եղած էին՝ զանոնք պարզապէս այրելով չնչելու համար. Գ. Վայլ Պերլինի բժչկական ընկերութեան կը հաղորդէ թէ այս գործը թիւնն երթալով կը ծաւալի եւ թէ Պէրլինի մէջ արդէն հաստատուած են 6 փուռ, որոնք չարաթը 200,000 քիլօ խեչերանք կ'այրեն։ Անգլիոյ մէջ այս գործութիւնն ի գործ դնող քաղաքներուն թիւը 1876էն ի վեր 55ի հասաւ եւ այս տեսակ փուռերուն թիւը 572ի։

Նախ մէն մի տուն իր ուլտուքն ու խեչերանքը կը ժողովէ կավենիէ երկաթեայ թիթեղէ տուփերու մէջ, որք կափարիչով գոցուած են։ Քաղաքապետութեան կառքերը կուգան այդ տուփերը կ'առնեն, անանց պարունակութիւնը տակաւին մէջ կը պարպեն եւ տուփին մէջ հականեխական փոշի մը ցանելէ ետքը՝ անդը կը դնեն։ Կէս օրէն մինչեւ երեք ժամ առաջ բոլոր տուփերը պարպուած են։ Ցետոյ կառքերը կ'երթան այրելու տեղը, մինչեւ փուռին բերանը կ'ելլեն եւ տակառը կը պարպեն։ Ընդհանրապէս այդ խեչերանքը չեն զատեր եւ այրուածանէն են առանին ուլտուքները, քուրջերը, հատած միսեր, էվէլցուկ կերակուրներ են։ Սակայն այս կանոնն ալ իր բացառութիւններն ունի։

Պէրլինի մէջ 1890ին փուռ մը հաստատուեցաւ, ուր կ'այրեն կայուն ջուրերու երեսը ծածանող մարմինները։ Գ. Րէօպլինկ կ'ըսէ թէ Իլինկի մէջ առանին խեչերանքներու հետ կ'այրեն մինանգամայն այն տիղմը որ յառաջ կուգայ կոյուղիներու ջուրին մէջ կիր ձգելով։ Գրատֆօրթի, Սալֆօրթի, Բրէսթաուէր մէջ կզկղանքներն ալ կ'այրեն առանին խեչերանքներու հետ։ Շատ մը մեծ հրէանդանոցներ իրենց մասնաւոր փուռն ունին. այսպէս այրուած նիւթերու ձգած մոխիրէն չատ անգամ չաղախ կը չինուի, որ խճուղիները ծածկելու չատ յարմար է։ Մէն մի փուռի չինութիւնը 9000 էն մինչեւ 34,000 ֆրանք կը պահանջէ եւ մէկ ընտ խեչերանք այրելու համար 1 ֆրանք 15 սանթիմ ծախք կ'երթայ։ Բայց յոյս կայ որ քիչ ատենէն այս գործութիւնը չէ թէ միայն բեռ մը չպիտի ըլլայ քաղաքապետութենց, այլ եւ կարելի պիտի ըլլայ անկէ չահ մը գոյացնել։

Արդարեւ այդ փուռերու արտադրած աղբութիւնը զանազան բաներու կը գործածուի։ Այդ փուռերէն մէկ քանիին արտադրած չոքին մինչեւ 10 հազար ձիու այժ ունեցող մեքենաներ կրնան չարժել։ Ուսաի անոր մնացած ջուր վեր կը հանեն, փոքրիկ գործարաններ կը բանեցնեն, ելեկտրական լոյս եւ թրամվայներ քաչեցնելու համար եղած հոսանքը յառաջ կը բերեն։ Տաքութիւնը մեծ զօրութիւն մըն է, զոր չեն կորսնցներ։ Արդի փուռերը, որ ո՛չ հոտ դուրս կուտան եւ ո՛չ փոչի, չինուած են Հօրթֆիլի դրութեամբ։ Անոնց տաքութիւնը մինչեւ 1100 տասիճանի կը հասնի, մինչդեռ Ֆրէյերի դրութեամբ չինուած փուռերը 800 տասիճանէ աւելի տաքութիւն չեն կրնար յառաջ բերել։

Գրէսհէյի մէջ ալ կայ փուռ մը, որ 1892 յուլիս 25էն ի վեր կը բանի եւ զոր ի մտաց պիտի մեծցնեն, վասն զի որոշած են այրել քաղքին 184,000 բնակիչ պարունակող մէկ մասին բոլոր խեչերանքն։

Իրաւ է որ քաղքի մը բոլոր թափթփուքներուն այսպէս այրիլը հոգածութեան համար կորուստ մըն է։ Բայց պէտք է դիտել որ քաղաք մը

Ե. ՈՄԱՆ

ԱՄՈՒՍՆՈՎԱՏ ՄԵՂ

—Եթե ձեզ ոչ մի կերպ չհաջողվի, տատը, ուրեմն ես իմ հույսերս կդնեմ փոքրիկ Ջեյմիի վրա։ Նիկ, սիրելիս, դուրս արի այդ տախտակամածի տակից, եղբայրդ քեզ կարիք ունի։

Ջեյմին չէր պատասխանում։ Նա հանգիստ էր, քանի որ գիտեր, որ ոչ ոք չի կարող գտնել իրեն։ Նա ինքն էր ընտրել այդ թաքստոցը։ Ամենից առաջ նա ինքն էր ներս մտել այդտեղ, հետո էլ Նիկին էր կանչել։ Ջեյմին ուզում էր, որ Նիկը ինքն էլ գտնի իրեն։

Նիկը ոտքի ելավ, ուզեց դուրս գալ, բայց հանկարծ նրա աչքերը լայն բացվեցին, և նա ետ ընկավ։

—Ջեյմի, ասում է, ես ինչ-որ մի բան տեսա։ Ինչ-որ մի սև բան։ Ես չեմ ուզում գնալ այնտեղ։ Ես վախենում եմ։

Ջեյմին ծիծաղեց։

—Ես ասացի քեզ, որ ոչ ոք չի կարող գտնել մեզ այդտեղ, հիմար։ Ինչ-որ մի սև բան։ Ինչ-որ մի սև բան։ Ես ինքս եմ այդ սև բանը։ Ես ինքս եմ այդ սև բանը։ Ես ինքս եմ այդ սև բանը։

Նիկը ոտքի ելավ, ուզեց դուրս գալ, բայց հանկարծ նրա աչքերը լայն բացվեցին, և նա ետ ընկավ։

—Ջեյմի, ասում է, ես ինչ-որ մի բան տեսա։ Ինչ-որ մի սև բան։ Ես չեմ ուզում գնալ այնտեղ։ Ես վախենում եմ։

Ջեյմին ծիծաղեց։

—Ես ասացի քեզ, որ ոչ ոք չի կարող գտնել մեզ այդտեղ, հիմար։ Ինչ-որ մի սև բան

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ԱՆԼԻԱ

(պատմվածք)

Ա

Ֆրանսիայի հարավային ծովեզերքի մի գեղեցիկ քաղաքում, Նիցցայի մոտ, ապրում էր մի հարուստ անգլիացի ընտանիք, որի մեջ կար մի աղջիկ, որի անունը էր Անլիա։ Նա ծնվել էր Ֆրանսիայում, ուր անցկացրել էր իր մանկության տարիները։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել, այնտեղ էր անցկացրել իր մանկության տարիները, այնտեղ էր ունեցել իր ընկերները, որոնց հետ միասին խաղացել էր, վազվզել էր, ուրախացել էր։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր մայրը, որին նա շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր հայրը, որին նա ևս շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր եղբայրը, որին նա ևս շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր քույրը, որին նա ևս շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր տատը, որին նա ևս շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր պապը, որին նա ևս շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր հորեղբայրը, որին նա ևս շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր հորաքույրը, որին նա ևս շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր մորաքույրը, որին նա ևս շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր զարմիկը, որին նա ևս շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր զարմուհին, որին նա ևս շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր քեռին, որին նա ևս շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր մորաքրոջ ամուսինը, որին նա ևս շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր հորաքրոջ ամուսինը, որին նա ևս շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր հորեղբոր կինը, որին նա ևս շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր մորաքրոջ աղջիկը, որին նա ևս շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր հորաքրոջ աղջիկը, որին նա ևս շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր հորեղբոր աղջիկը, որին նա ևս շատ էր սիրում։ Նա սիրում էր Ֆրանսիան, որովհետև այնտեղ էր ծնվել իր մ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻԿ (ՊՈՍՏԱՅԻՆ)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՇԱԿ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻԿ (ՊՈՍՏԱՅԻՆ)

ՀԱՐՈՒՍՏԱՑԱԾ Է ՆՈՐ ՀԱՏՈՐԻՆԵՐՈՎ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՃԱՌՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻԿ (ՊՈՍՏԱՅԻՆ)

ՀԱՐՈՒՍՏԱՑԱԾ Է ՆՈՐ ՀԱՏՈՐԻՆԵՐՈՎ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՃԱՌՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻԿ (ՊՈՍՏԱՅԻՆ)

ՀԱՐՈՒՍՏԱՑԱԾ Է ՆՈՐ ՀԱՏՈՐԻՆԵՐՈՎ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՃԱՌՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻԿ (ՊՈՍՏԱՅԻՆ)

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՃԱՌՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻԿ (ՊՈՍՏԱՅԻՆ)

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՃԱՌՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻԿ (ՊՈՍՏԱՅԻՆ)

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՃԱՌՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻԿ (ՊՈՍՏԱՅԻՆ)

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՃԱՌՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻԿ (ՊՈՍՏԱՅԻՆ)

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՃԱՌՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻԿ (ՊՈՍՏԱՅԻՆ)

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՃԱՌՔ